

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

Lovforslaget fremsættes med henblik på ændring af lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække, jf. lov nr. 472 af 1. juli 1998, som ændret ved lov nr. 455 af 7. juni 2001.

Om behandlingen af lov nr. 472 af 1. juli 1998 henvises til Folketingstidende 1997-98, sp. 879, 2144, 2561, A 1516 og 1553, B 434 og 714, samt C 494. Om behandlingen af lov nr. 455 af 7. juni 2001 henvises til Folketingstidende 2000-2001, s 8609, 8951, 9229, A7337, B 1754, samt C 1112.

2. Lovforslagets baggrund og indhold

Ifølge lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække, § 18, stk. 1, skal mindst 65 pct. af en jordbrugsvirksomheds arealer være plantedækket om efteråret. Plantedækket består hovedsagelig af vintersæd, vinterraps og græs. Formålet er at begrænse udvaskning af kvælstof fra jordbrugsarealer ved, at det etablerede plantedække optager kvælstof, som ellers ville kunne udvaskes om efteråret.

De ekstraordinært store nedbørsmængder i dette efterår har gjort det vanskeligt og i visse tilfælde umuligt for jordbrugserhvervet at efterleve kravet om mindst 65 pct. plantedække. Udsåning af vinterafgrøder, der medvirker til at opfylde lovens krav om plantedække, kan i vidt omfang ikke finde sted. Udsåning forhindres af, at høsten for i år endnu ikke er helt tilendebragt, at der fortsat er halm, der ikke er bjerget, eller at færdsel med landbrugsmaskiner på markerne ikke er mulig eller vil medføre strukturskader på jorden.

Der er tale om et problem, der omfatter hele landet. Nedbørsoplysninger fra Danmarks Meteorologiske Institut viser, at der i september 2001 i gennemsnit for landet faldt 134 mm regn, hvilket er 84 pct. mere end normalt. Mest regn fik Bornholm med ca. 165 mm i gennemsnit (normal 63 mm), mens Nordjyllands Amt med omkring 115 mm i gennemsnit fik mindst regn (normal 72 mm).

Landbrugets Rådgivningscenter anslår, at der på landsplan vil være op imod 10.000 jordbrugsbedrifter, som i efteråret 2001 ikke er i stand til at opfylde kravet om plantedække.

Den gældende lov er ikke egnet til at håndtere en situation som den nuværende, hvor der i hele eller udbrede dele af landet er faldet ekstraordinært store nedbørsmængder, der vanskeliggør eller umuliggør etablering af plantedække. Formålet med lovforslaget er derfor at give mulighed for en hensigtsmæssig administration af reglerne.

Den gældende lovs § 20 giver alene ministeren mulighed for at fravige bestemmelsen i § 18 på grundlag af en skriftlig ansøgning fra den enkelte virksomhed. Det foreslås derfor, at ministeren i særlige tilfælde får generel adgang til at fravige bestemmelsen i § 18, stk. 1. Herved undgås en tidskrævende individuel behandling af ansøgninger og en uhensigtsmæssig administration.

Gennemførelse af lovforslaget haster. For at overholde lovens krav om plantedække står et stort antal jordbrugsvirksomheder nu overfor hver især at skulle indsende ansøgning om dispensation med efterfølgende individuel behandling i Plantedirektoratet. Det samlede forløb skal være afsluttet inden, det bliver for koldt, hvormed de vækstmæssige forudsætninger for at udså vinterafgrøder definitivt forsvinder. Det vurderes, at dette normalt sker i slutningen af oktober.

Hvis fordelene ved den hurtigere og mere hensigtsmæssige administration indeholdt i dette lovforslag skal opnås i den aktuelle situation, haster det således med at gennemføre lovforslaget.

3. Økonomiske og administrative konsekvenser for stat og kommuner

En vedtagelse af lovforslaget indebærer, at Plantedirektoratet undgår ekstra omkostninger og administration forbundet med at iværksætte sagsbehandling af et større antal individuelle ansøgninger fra jordbrugsvirksomheder.